

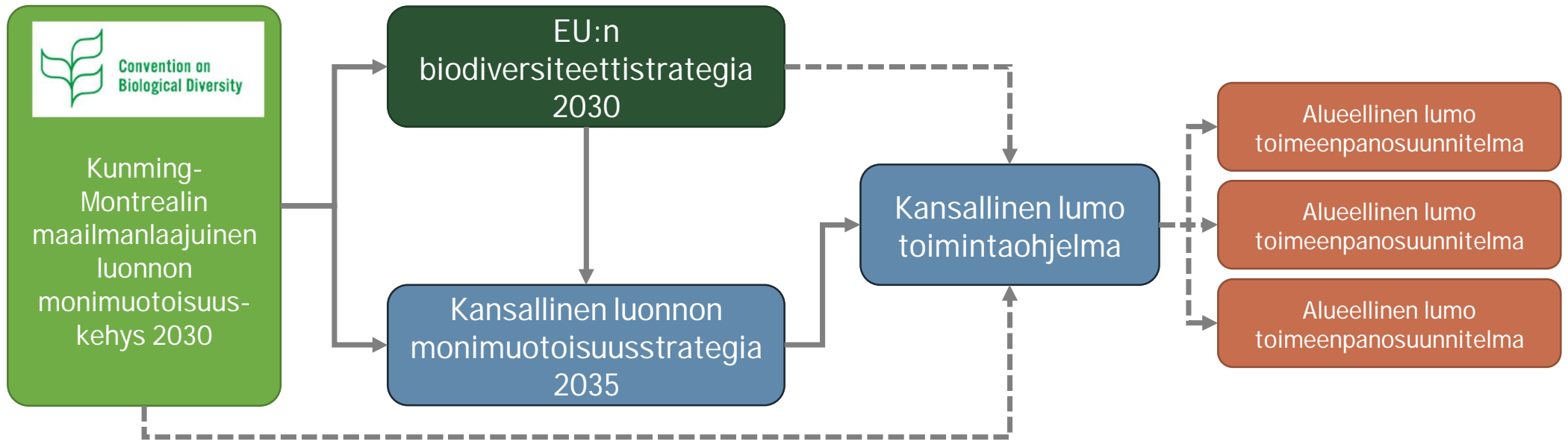


Luontokunnat aamukahvi

Olli Ojala
Ympäristöneuvos, ympäristöministeriö

Kansallinen luonnon monimuotoisuus-strategia ja toimintaohjelma

KOKONAISKUVA



Keskeiset substanssiartiklat

Voimassa olevan lainsäädännön toimeenpanon tehostaminen

Artikla 4 ja 5 Maa-, rannikko- ja makean veden ekosysteemien sekä meriekosysteemien ennallistaminen ja palauttaminen (linkit mm. luonto-, lintu-, vesipuite- ja meristrategiadirektiiveihin)

EU:n biodiversiteettistrategian toimeenpano

Artikla 6 Kaupunkiympäristöt

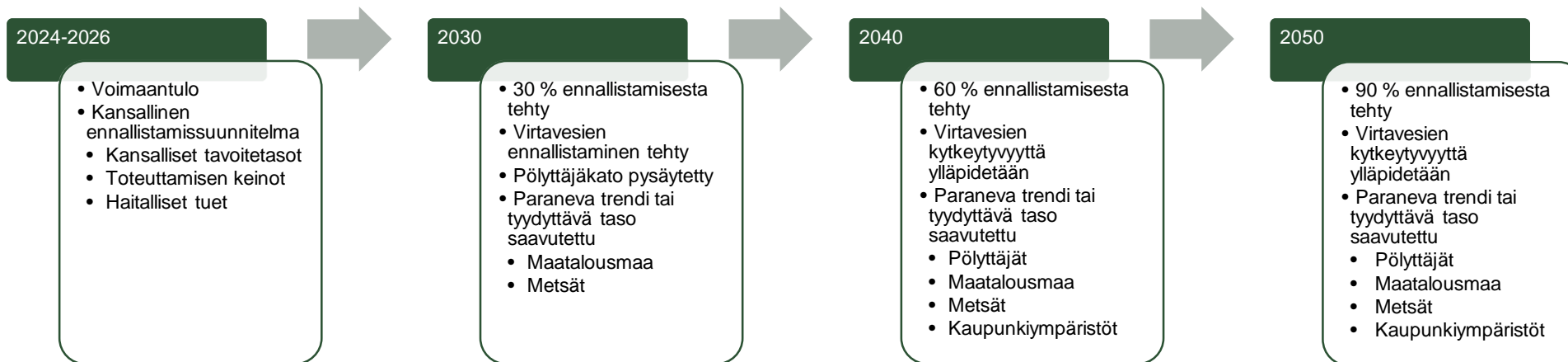
Artikla 7 Jokien luonnollisten yhteyksien ja niihin liittyvien tulvatasanteiden luonnollisten toimintojen ennallistaminen

Artikla 8 Pölyttäjäkantojen positiivisen kehityksen varmistaminen – delegoitu asetus pölyttäjäseurannan määrittelemiseksi

Artikla 9 Maatalousympäristöt

Artikla 10 Metsäluonto

Toimeenpanon aikajana



Toimeenpano edellyttää:

- Lainsäädäntöä asetuksen toimeenpanemiseksi
- Ohjaukeinojen valitsemista (ml. lainsäädäntö, tuet, verotus, Green deal)
- Toimenpiteiden voimakasta lisäystä ja laajentamista (ml. Helmi-elinympäristöohjelma)
- Poliittikkajohdonmukaisuuden varmistamista (ml. haitalliset tuet)

EU:n ennallistamisasetuksen tilanne

- Ennallistamisasetukselle ei löydy jäsenvaltioiden määräenemmistön tukea
 - > 55% jäsenvaltioista tukee, > 64 % EU:n väestöstä asuu näissä jäsenvaltioissa
- Vastustavat tai äänestämästä pidättäytyvät eivät yksilöi muutostarpeita
- Asetuksen käsittely pysähdyksissä kunnes ratkaisu löytyy

- Julkinen keskustelu EU:n tasolla keskittynyt maatalouteen, huolet moninaisia ja osin jäsentymättömiä
- Suomelle asetuksen toimeenpanon kustannukset ovat keskeisin jäljelle jäänyt ongelma
 - Kustannuksiin on jonkin verran kyetty vaikuttamaan neuvottelujen aikana, mutta korkeat kustannukset ovat lähtökohtaisesti seurausta luontotyyppien suurista pinta-aloista
 - Myös toimeenpanoon liittyvät epävarmuudet vaikuttavat Suomen suhtautumiseen

Suomi on saavuttanut neuvotteluissa tavoitteitaan

- Suomi on muodostanut viralliset kantansa ennallistamisasetukseen prosessin aikaisessa vaiheessa ja saanut nostettua kaikki Suomelle tärkeät kysymykset keskusteluun.
- Suomelle tärkeitä muutoksia asetusehdotukseen on tehty:
 - Luontotyyppien suotuisalle pinta-alalle esitetty 70 vuoden tarkastelujakso poistettiin asetuksesta.
 - Turvepelloille esitettyyn joustoon Suomi on tyytyväinen.
 - Metsäluontoa koskevia tavoitteita on sovitettu niin, että ne olisivat kullekin jäsenmaalle olennaisia.
 - Kaupunkiympäristöille asetettujen tavoitteiden osalta tavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja jäsenmaiden erilaisiin olosuhteisiin sopivia.
 - Asetuksen toimeenpanon kannalta tärkeitä muutoksia on tehty suunnitelmien ja raportointien aikatauluissa sekä kansallisten ennallistamissuunnitelmien sisältövaatimuksissa.
 - Ehdotettua delegoitua säädösvaltaa ollaan rajaamassa niin, etteivät delegoidut säädökset vaikuta asetuksen sisältöön tai kohdentumiseen merkittävästi.

Kaupunkiympäristöt

- Komission alkuperäisessä ehdotuksessa esitettiin kaupunkien vihreiden alueiden ja latvuspeitteisyyden vähentymättömyysvelvoitetta vuoden 2021 tasoon nähden ja prosentuaalisesti määritettyä yhtenäistä kaupunkien vihreiden alueiden lisäysvelvoitetta.
- Kaupunkiympäristöjä koskevaan artiklaan tehtiin jo neuvotteluiden aiemmassa vaiheessa suurelta osin Suomen aloitteesta ja ehdotusten pohjalta merkittäviä muutoksia, jotka huomioivat Suomen kaupunkialueiden vihreiden alueiden suuren osuuden.
 - Vuoteen 2030 asti Suomen kaupunkien viheralueiden määrä on riittävä.
 - Sen jälkeen jäsenvaltiot veloitetaan lisäämään vuodesta 2030 alkaen vihreitä alueita ja latvuspeitteisyyttä kohti kunkin jäsenvaltion itse asettamaa tyydyttävää tasoa.

Luontopolitiikka EU:ssa

- Valtioneuvoston EU-vaikuttamisen avaintavoitteiden mukaisesti unionin tulisi jatkaa johdonmukaisesti sekä ilmastonmuutoksen vastaisia että luonnon monimuotoisuutta vahvistavia politiikkatoimia.
- Nykytoimet riittämättömiä kummankaan kriisin ratkaisemiseksi.
- Ennakoitava toimintaympäristö tärkeä elinkeinoille.
- Poliittikajohdonmukaisuus keskeistä toimien ja rahoituksen osalta.
- Ilmasto- ja luontopolitiikan tuettava toisiaan. Erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttää ekosysteemien vahvistamista ja niiden heikkenemisen pysäyttämistä.
- EU:n sisämarkkinoilla on tärkeää huolehtia riittävän kunnianhimoisesta ympäristösääntelystä. Kansallisesti väljät ympäristövaatimukset ovat kunkin jäsenvaltion kilpailuetu, jota vastaan muut jäsenmaat joutuvat kilpailemaan. Jäsenvaltioiden erilaiset tilanteet tulee huomioida lainsäädännön yksityiskohdissa.
- EU:lla on toimivaltaa ympäristöpolitiikassa, joka luontokadon pysäyttämiseen ja ilmastonmuutoksen hillintään pyrkivien toimien osalta on laaja-alaista.



Ilmasto- ja luontokriisit on ratkaistava samanaikaisesti

- Ilmastonmuutos on keskeinen luontokadon ajuri.
- Maankäyttö ja maankäytön muutokset aiheuttavat lähes ¼ maailman kasvihuonekaasupäästöistä.
- Ekosysteemien tilan heikkeneminen on monimuotoisuuden vähenemisen keskeisin syy.
- Monimuotoiset ekosysteemit kestävät köyhtyneitä ja heikentyneitä ekosysteemejä paremmin ilmastonmuutoksen myötä lisääntyviä häiriöitä.

Kiitos

Olli Ojala
Ympäristöneuvos, ympäristöministeriö
puh. 050 470 0907
etunimi.sukunimi@gov.fi



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

